

JONIŠKIO VAIKŲ DARŽELIO „VYTURĖLIS“

ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Joniškio vaikų darželio „Vyturėlis“ bendruomenės etikos kodekse (toliau - EK) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kurių įsipareigoja laikytis visi darželio pedagogai ir darbuotojai.
2. EK skiriamas tam, kad padėtų vaikų darželio pedagogams ir kitiems darbuotojams suprasti profesines etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime, bei padėtų jas spręsti.
3. EK papildo pedagogų ir darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR švietimo įstatyme, darželio nuostatuose, vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Pedagogų ir darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgsys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamiems vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus susijusius su jo privačiais interesais.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III. KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. EK paskirtis – nubrėžti tolerancijos ribas vaikų darželio narių tarpusavio santykiuose, išryškinti profesinės etikos požiūriu vengtiną elgesį.

5. Esamiems ir naujai priimamiems pedagogams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias srities vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

6. Skatinti pedagogų ir darbuotojų suvokimą, jog etinis aspektas svarbi bet kurios veiklos sprendimo dalis, svarbi prielaida didinti visuomenės pasitikėjimą darželio veikla.

7. Padėti įstaigos pedagogams ir darbuotojams vertinti ir spręsti konkrečias gyvenimo situacijas kuriose iškyla etinio pobūdžio klausimai.

8. Vienas svarbiausių tikslų – prevencinio vaidmens svarba neetiško elgesio pasireiškimams.

IV. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

9. Pedagogai ir darbuotojai įsipareigoja aktyviai palaikyti vaikų darželio siekius, garbingai atstovauti įstaigos vidaus ir išorės gyvenime, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.

10. Objektiviai, remiantis moksliniais metodais, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant ir padedant vieni kitiems.

11. Laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareigybių aprašymuose numatytas funkcijas.

12. Siekti aukštesnės kompetencijos pedagoginiame darbe, domėtis savo srities mokslo naujovėmis.

13. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis.

14. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams.

15. Suprasti, jog profesinę etiką pažeidžia:

15.1. kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

15.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems pedagogams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

15.3. pedagogo nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;

15.4. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai reikalai ir pan.).

16. Suteikiant pedagoginį vardą, apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendentų savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.

17. Pedagogų ir darbuotojų santykiuose tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių darželio bendruomenės nario etikos principų.

18. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

19. Suprasti, jog profesinei laisvei prieštarauja:

19.1. nepakantumas kitokiai kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

19.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

19.3. pedagogų ir ugdytinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

20. Tausoti ir atsakingai naudoti vaikų darželio turta, medžiaginius išteklius, taupiai naudoti valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdant įstaigos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus. Šią nuostatą pažeidžia:

20.1. piktnaudžiavimas įstaigos ištekliais vykdant projektus;

20.2. įstaigos/kolegų nuosavybės niokojimas dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

21. Skatinti kolegišką keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, plėtoti tarpinstitucinius, tarptautinius ryšius.

22. Kiekvienas pedagogas ir darbuotojas turi be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, jis turi būti teisingai suprstas, tik kaip siekiantis pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimata.

23. Kiekvienas bendruomenės narys turi prisiimti dalį atsakomybės už sklandų įstaigos darba, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

24. Gerbti ir aktyviai prisidėti puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

V. MOKYMO(SI) IR DARBO ETIKA

25. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, pedagogai ir darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.

26. Pedagogai privalo nešiuurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą vaikų nesąžiningumui, elgesio normų pažeidimo faktams. Vaikų žinių bei įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, suderintas su tikslais, priklausantis nuo vaiko individualumo.

27. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų, neakademinių paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su ugdymusi, reikalavimas arba priėmimas iš ugdytinių tėvų, vertinamas kaip neetiškas poelgis.

28. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos vaikui arba numatomos žalos kitiems).

29. Primygtinai nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš vaiko grupinėse diskusijose, juo labiau sieti tokio pobūdžio informacijos pateikimą su žinių įvertinimu.

30. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie ugdytinį kaip tyrimo medžiagą be jo tėvų sutikimo.

31. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo metodinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

VI. KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

32. Būtina EK priėmimo sąlyga – viešas jo projekto svarstymas, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

33. Priimtas EK skelbiamas viešai darželio internetiniame puslapyje.

34. Darželio bendruomenė įsipareigoja gerbti EK ir rūpintis jo veiksmingumu.

35. Etikos kodekso vykdymo priežiūrą atlieka įstaigos taryba.

36. Sankcijos už darbuotojų etikos pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą – moralinio poveikio priemonės (pvz., pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.). Kodekso priežiūrą vykdančios etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, dėl darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai gauti bei kitais atvejais.

37. EK negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms pedagoginėms vertybėms atveju, todėl įstaigos taryba, sprendama konkrečius pareiškimus dėl etiškai nederamo elgesio, darbuotojų etikos kodekso nenumatytais atvejais turi spęsti ar konkretus poelgis suderinamas su etikos kodekso pripažintomis pamatinėmis etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

38. Darželio bendruomenės nariai privalo vadovautis šiuo EK. Jei darbuotojui kyla abejonių, kad gali būti pažeistas Etikos kodeksas, jis apie tai praneša darželio vadovui, administracijai.

39. Esant konfliktinei situacijai tarp darželio bendruomenės narių, suinteresuotas asmuo pateikia raštišką informaciją įstaigos vadovui, o šis inicijuoja patikrinimą.

40. Etikos kodekso reikalavimų įgyvendinimą prižiūri įstaigos taryba, direktorius.

41. Etikos kodekso priežiūrą vykdančios įstaigos tarybos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio.

42. EK gali būti papildytas, keičiamas bendru įstaigos darbuotojų susitarimu.

SUDERINTA

Joniškio vaikų darželio „Vyturėlis“ tarybos

2018 m. gruodžio 11 d.

posėdžio protokolu Nr. 2